

רע"פ 3026/14 - י.ר. נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3026/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: י.ר.

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, בעפ"ת 23310-07-23, שניתן ביום 23.4.2014, על ידי כב' השופט כ' סעב

בשם המבקש: עו"ד משה טברו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט כ' סעב), בעפ"ת 23310-07-23, מיום 23.4.2014. בפסק דינו קיבל בית המשפט המחוזי, את ערעור המשיבה על גזר דינו של בית המשפט לתעבורה בחיפה (כב' השופט ש' יציב), בפ"ל 5965-01-12, מיום 29.5.2013.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום במסגרתו ייוחסו לו העבירות הבאות: נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); סירוב לבדיקת שכרות, לפי סעיף 64ד לפקודת התעבורה; ונהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה.

3. ביום 29.5.2013, הרשיע בית המשפט לתעבורה את המבקש, על סמך הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. באותו מעמד, גזר בית המשפט לתעבורה את דינו של המבקש, והשית עליו את העונשים הבאים: 30 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה; 4 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, לבל יעבור המבקש עבירות של נהיגה בזמן פסילה או סירוב להעניק דגימת אוויר נשוף או דגימת דם לפי דרישת שוטר; וקנס בסך 1,800 ש"ח.

4. המשיבה הגישה ערעור על גזר דינו של בית המשפט לתעבורה, לבית המשפט המחוזי בחיפה.

5. טרם שניתן פסק הדין בעניינו של המבקש, הפנה אותו בית המשפט המחוזי לקבלת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות שירות (להלן: הממונה), על מנת לבדוק את התאמתו לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות. לאחר זאת, נדחה הדיון בעניינו של המבקש מספר פעמים, על מנת לאפשר למבקש להמציא לממונה מסמכים הנוגעים למצבו הרפואי.

6. ביום 16.1.2014, הוגשה חוות הדעת הראשונה מטעם הממונה, שבמסגרתה נאמר כי משיחה עם המבקש עולה כי הוא אינו מביע נכונות לשאת מאסר בדרך של עבודות שירות. עוד נאמר, כי בבדיקת רופא שנערכה לו, המבקש נמצא בלתי כשיר לבצע עבודות שירות, עד אשר תתקבל חוות דעת פסיכיאטרית עדכנית בעניינו. לפיכך, התבקשה דחייה של 30 יום במתן פסק הדין, לשם קבלת חוות דעת, כאמור. בית המשפט המחוזי נעתר חלקית לבקשה ודחה את מועד מתן פסק הדין ליום 23.4.2014.

ביום 22.4.2014, הוגשה חוות דעת שנייה מטעם הממונה בעניינו של המבקש. בחוות הדעת השנייה נאמר, כי מהמסמכים הרפואיים שהומצאו לממונה מידי המבקש, עולה כי הוא סובל מסכיזופרניה פרנואידיית, כאשר הוא לא קיבל טיפול מזה 4 שנים. רק כעת, כך נאמר בחוות הדעת, מתחיל המבקש לקבל טיפול בגין מחלתו. בהתאם לכך, נמסר, כי בשלב זה המבקש אינו ניתן להשמה בעבודות שירות. עוד נאמר, כי לאחר שהמבקש יזכה לקבל טיפול מתאים במחלתו, יש לקבל מידע פסיכיאטרי עדכני לגביו, ואישור לפיו הוא נמצא במצב יציב ומסוגל לבצע עבודות שירות, ללא סיכון לעצמו או לזולת.

7. ביום 23.4.2014, ביקש בא כוח המבקש דחייה נוספת במועד מתן פסק הדין בעניינו של המבקש, על מנת שהלה יוכל לקבל טיפול רפואי, שלאחריו ניתן יהיה לבחון, פעם נוספת, את התאמתו לביצוע עבודות שירות, כאמור בחוות דעתו השנייה של הממונה. בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה, וקבע כי לאור הדחיות המרובות שכבר ניתנו בתיק, לשם בחינת כשירותו של המבקש לבצע מאסר במסגרת עבודות שירות, אין מקום לדחות פעם נוספת את מתן פסק הדין.

8. בפסק דינו, עמד בית המשפט המחוזי על חומרת העבירות בהן הורשע המבקש ועל המסוכנות הרבה הנשקפת מהן לציבור משתמשי הדרך. כמו כן, עמד בית המשפט המחוזי על כך, כי רק במקרים חריגים יימנע בית

המשפט מלהטיל עונש מאסר בפועל על מי שהורשע בנהיגה בזמן פסילה, וזאת כאשר מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת. ואולם, הוסיף וקבע בית המשפט המחוזי, במקרה שבנדון לא נמצא כל נימוק, אשר יש בו בכדי להצדיק סטייה מרף הענישה המקובל בעבירות דומות. לפיכך, קבע בית המשפט המחוזי, כי יש להחמיר בעונשו של המבקש. עם זאת, נאמר בפסק הדין, כי נוכח מצבו הרפואי של המבקש, וההלכה לפיה ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם משמתקבל ערעור תביעה, החליט בית המשפט המחוזי, לא בלי לבטים, לגזור על המבקש עונש מאסר בפועל, קל משמעותית מהעונש המקובל בעבירות בהן הורשע המבקש.

9. בהתאם לכך, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המשיבה, והעמיד את עונשו של המבקש על 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 6 חודשי מאסר על תנאי; וקנס בסך 3,000 ש"ח. יתר רכיבי גזר דינו של בית המשפט לתעבורה נותרו בעינם.

בקשת רשות הערעור

10. ביום 29.4.2014, הגיש המבקש, באמצעות עו"ד משה טברו, בקשת רשות ערעור לבית משפט זה. בבקשתו חזר המבקש על אותן טענות, שהועלו על ידו בפני הערכאות הקודמות. לטענת המבקש, שגה בית המשפט המחוזי משקבע כי מחוות דעתו של הממונה עולה כי לא נמצא מקום לשיבוצו של המבקש בעבודות שירות. נטען, כי בחוות הדעת של הממונה לא נקבע כלל, כי המבקש אינו מתאים לעבודות שירות, אלא כי יש לעקוב אחר הטיפול הפסיכיאטרי אשר ניתן למבקש, ולאחר מכן לבחון האם הוא מתאים להשמה בעבודות שירות. עוד נטען, כי לו היה דוחה בית המשפט המחוזי את הדין, כמבוקש בחוות הדעת הראשונה של הממונה, אזי ייתכן שהמבקש היה נמצא כשיר לעבודות שירות, וכוונתו המקורית של בית המשפט המחוזי להשית עליו עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות הייתה מתממשת. לטענת המבקש, החלטתו של בית המשפט המחוזי לגזור עליו עונש מאסר לריצוי בפועל, מבלי להמתין לחוות דעת נוספת מטעם הממונה, פגעה באינטרס ההסתמכות שלו ובציפייה שנוצרה אצלו לבצע את עונש המאסר במסגרת של עבודות שירות.

עוד נטען בבקשה, כי קיים פער חריג בענישה בין העונש שהושת על המבקש בבית המשפט לתעבורה לבין העונש שהושת עליו, בסופו של דבר, בבית המשפט המחוזי. פער זה, כך נטען, מצדיק מתן רשות ערעור "בגלגול שלישי". נטען בנוסף, כי נוכח מצבו הרפואי של המבקש, והכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את מלוא חומרת העונש עם הנאשם, הרי שגזר דינו של בית המשפט המחוזי אינו הולם את נסיבותיו האישיות ואת מתחם הענישה הראוי בנסיבות המקרה. לאור האמור לעיל, התבקשתי ליתן למבקש רשות ערעור.

דין והכרעה

11. לאחר שעיינתי בבקשה לרשות ערעור ונספחיה, נחה דעתי כי דינה של הבקשה להידחות.

12. הלכה היא, כי בקשות רשות ערעור תתקבלנה במשורה, ורק כאשר מעלה הבקשה שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה עקרונית, החורגת מעניינם של הצדדים, או במקרים בהם מתעורר חשש לעיוות דין או אי-צדק שנגרמו למבקש (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 2801/14

קניבי נ' מדינת ישראל (1.5.2014); רע"פ 2681/14 יצחקי נ' מדינת ישראל (28.4.2014)). המקרה מושא הבקשה, אינו מעורר כל שאלה משפטית עקרונית ולא מתעורר בו חשש לאי-צדק או לעיוות דין שנגרמו למבקש.

13. אשר לטענתו של המבקש, לפיה הקביעה כי הוא אינו כשיר לרצות עונש מאסר בדרך של עבודות שירות פגעה באינטרס ההסתמכות שלו, הרי שאין בה ממש. בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי אין בהפניית הנאשם לשם קבלת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות שירות, כדי ליצור בקרבו ציפייה לגיטימית כי הוא ירצה את מאסרו בדרך של עבודות שירות, או לכבול את ידיו של בית המשפט מלהשית עליו עונש מאסר לריצוי בפועל (ראו, ע"פ 8704/08 הייב נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 לפסק דינו של השופט י' דנציגר (23.4.2009); וכן, רע"פ 5114/11 מוסטפא נ' מדינת ישראל (10.7.2011); רע"פ 8995/10 לייבוביץ' נ' מדינת ישראל (7.12.2010); ע"פ 5313/08 פלוני נ' מדינת ישראל (6.11.2008)). אף אם מתעוררת אצל הנאשם ציפייה כאמור, הרי שאין בה כדי למנוע מבית המשפט "לשנות את דעתו משעיין [בחוות דעת הממונה - א.ש] או נפרשה לפניו תמונה מלאה יותר, כל עוד לא הכריע" (ע"פ 6294/05 חובב נ' מדינת ישראל, בפסקה ב' לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין (13.7.2006)).

14. אשר לטענת המבקש, לפיה נוצר פער ניכר בין העונש שהושת עליו בבית המשפט לתעבורה לבין העונש שגזר עליו בית המשפט המחוזי, הרי שתוצאה זו נובעת מהיותו של העונש, אשר הושת על המבקש בבית המשפט לתעבורה, סוטה לקולה באופן ניכר ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות. בנסיבות אלו, אין בפער הענישה בין שתי הערכאות בכדי להצדיק מתן רשות ערעור ודיון "בגלגול שלישי" (השוו, רע"פ 8707/13 חן נ' מדינת ישראל (23.4.2014); רע"פ 4123/07 פלוני נ' מדינת ישראל (14.5.2007); רע"פ 6919/09 מולכו נ' מדינת ישראל (9.9.2009)).

15. אשר למידת העונש שהושתה על המבקש על ידי בית המשפט המחוזי, ניתן לציין כי עדיין מדובר בעונש קל משמעותית מהמקובל בעבירות בהן הורשע המבקש, ולפיכך אין כל מקום להתערב בו, ובעיקר משמדובר בדיון בפני ערכאה שלישית.

16. לאור האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

עיכוב ביצוע העונש עליו הוריתי בהחלטתי מיום 23.4.2014, יבוטל. המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 25.5.2014, עד לשעה 10:00 בימ"ר קישון כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל אפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ש ו פ ט

04/05/2014